

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин

3 листопада 2022 року

Веде засідання перший заступник голови Комітету ТКАЧЕНКО М.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, доброго ранку! Доброго ранку, доброго дня! Ми, як завжди, вчасно починаємо, рівно об 11-й. Доброго дня, шановні колеги, запрошені! На зараз на засіданні присутні 8 членів з 10 членів комітету. Сподіваємось, що ще два колеги наших доєднаються і будуть з нами. Отже, у нас є кворум, засідання оголошую відкритим.

Шановні колеги, повідомляю, що під час проведення цього засідання, керуючись положеннями частини третьої статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", я також виконуватиму обов'язки секретаря сьогоднішнього засідання комітету.

Колеги, вам заздалегідь було надіслано проект порядку денного, сьогодні планується розглянути два законопроекти, з опрацювання яких комітет визначено головним, та один проект закону, щодо якого нашому комітету дано доручення опрацювати і подати висновок до головного комітету. Також маємо одне питання в розділі "Різне", дуже важливе питання.

Чи є в когось зауваження до порядку денного, колеги?

Якщо немає, ставлю на голосування затвердження порядку денного сьогоднішнього засідання, давайте голосувати. Хто – за?

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Горбенко Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Іванович.

Сергій В'ячеславович Козир.

КОЗИР С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я голосую – за.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Доброго ранку! Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго ранку! Голосує – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку!

Колеги, дякую, у нас повний склад членів комітету, нас зараз 10 із 10, і 10 голосів – за. Рішення прийнято одногласно.

Колеги, є пропозиція від членів комітету пройти сьогодні питання без обговорення. Але пропоную крім другого питання, тому що його потрібно обговорювати, я думаю, що це буде коротко, але все ж таки його потрібно обговорити.

Тому будемо голосувати за цю пропозицію, щоб без обговорення перший, другий і третій законопроекти чи всі підтримуємо?

ЧИЙГОЗ А.З. У мене таке питання. Все ж таки, я думаю, що у нас і так не буває затримок, чому ми не можемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, будемо як завжди швидко.

ЧИЙГОЗ А.З. Ми взагалі не компартія, мабуть, у когось там є таке бажання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ахтем Зейтуллаєвич, домовилися, питання знято, будемо швидко.

ЧИЙГОЗ А.З. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Перший блок – це законопроекти, з опрацювання яких комітет визначено головним. Перший законопроект – це проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо зареєстрованого місця проживання неповнолітніх осіб на період тимчасової окупації Російською Федерацією території України (реєстраційний номер 8092) (від 03.10.2022 року), поданий Кабінетом Міністрів України).

Шановні колеги, для представлення даної законодавчої ініціативи ми запрошували на наше засідання Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Чи є присутні на нашому засіданні хтось від Міністерства реінтеграції, колеги?

Прошу.

КОЗИРЄВ П.Г. Доброго дня! Павло Козирєв, заступник міністра, вітаю. Може бути проблема із зв'язком, але я тут з вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло, дякуємо вам. Тоді слово, до 2 хвилин, будь ласка.

КОЗИРЄВ П.Г. Я дуже стисло скажу, що мета проекту – приведення до взаємної узгодженості норми законів, декількох законів: про внесення змін до деяких законів України щодо внесення відомостей про зареєстроване місце проживання осіб на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, а також оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України або документів, що посвідчують особу та підтверджують її соціальний статус, а також до Закону про надання електронних публічних послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні.

Цим проектом акта вносяться зміни до "Прикінцевих та перехідних положень" закону, згідно з якими на період тимчасової окупації Російською Федерацією території України зареєстрованим місцем проживання неповнолітніх осіб пропонується вважати зареєстрованим місцем проживання їх батьків або інших законних представників, чи одного з них, з ким проживає неповнолітня особа. Ця зміна допоможе врегулювати існуючі неузгодженості норм закону.

Проект був погоджений без зауважень Міністерством економіки, Міністерством фінансів, Міністерством соціальної політики. Були висловлені зауваження, пропозиції, які враховані Міністерством цифрової трансформації, Державною міграційною службою.

Ми передали до уряду, уряд підтримав, і тепер на розгляд шановних народних депутатів направлений законопроект.

Дякую. Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Генріхович, дякуємо.

Хочу зазначити, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловлює деякі зауваження до законопроекту, однак узагальнюючих рекомендацій не надає.

Міністерство фінансів України у висновку, розміщеному на урядовому порталі, зазначає, що в межах компетенції не заперечує щодо подальшого розгляду законопроекту. Реалізація положень законопроекту не впливатиме на показники державного і місцевих бюджетів.

Для висловлення позиції щодо даного проекту закону ми запрошували на наше засідання представників Державної міграційної служби України, які безпосередньо реалізовуватимуть запропоновані норми.

Чи присутній хтось від Державної міграційної служби на нашому засіданні?

КОВАЛЕВСЬКА І.В. Так. Доброго дня! Ірина Ковалевська.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Віталіївна, вітаємо вас. До 2 хвилин, будь ласка, даємо вам слово.

КОВАЛЕВСЬКА І.В. В принципі, як орган, який буде реалізовувати норми цього закону, ми його підтримуємо. Єдине хочу зазначити, що в нас є деякі застереження до внесення до трьох законів. Це стосується Законів "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території", "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції" і третій Закон – це "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб".

Наше зауваження стосується безпосередньо того, що внесення інформації про зареєстроване місце проживання осіб, місце яких зареєстровано на тимчасово окупованій території, це інформація, яка вже міститься в документах або у відповідних реєстрах. Тому норма законопроекту, що ця інформація вноситься лише за умови надання письмової згоди відповідно іпотекодержателя, вона не відповідає меті самого закону, тому що це місце проживання в осіб вже зареєстроване. І іпотекодержатель, якщо реєструвалася особа в цьому житлі, вже надавав цю згоду. Тому повторна згода іпотекодержателя для того, щоб внести інформацію до Єдиного державного демографічного реєстру або у відомчі інформаційні системи, не потрібна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Віталіївно, дякуємо вам. І якщо є ваші зауваження або якісь ще пропозиції, то, будь ласка, відправляйте до нашого секретаріату, до секретаріату комітету. Дякуємо вам.

Колеги, ви почули основну інформацію по законопроекту та позиції профільних міністерств і відомств. Дійсно, до проекту закону є зауваження, зокрема щодо назви, оскільки не всі його положення стосуються неповнолітніх осіб. Щодо використання на рівні закону формулювання

"територіальних громад, які перебувають в тимчасовій окупації, оточені (блоковані)".

Разом з тим необхідно розуміти, що новели законопроекту дозволять особам з тимчасово окупованих територій, у тому числі неповнолітнім, реєструвати, декларувати своє місце проживання без будь-яких обмежень. Законопроект вирішує питання щодо внесення відомостей про їх зареєстроване місце проживання не тільки до Єдиного демографічного реєстру, а й до реєстру територіальних громад, що, безумовно, забезпечить можливість реалізувати всі права, які тим чи іншим способом пов'язані з інститутом прописки.

Тому мені здається, що ми можемо підтримати даний законопроект в першому читанні та доопрацювати всі наявні до нього зауваження під час підготовки до другого читання.

Чи є в когось із народних депутатів – членів нашого комітету заперечення? Чи, можливо, хтось хоче висловитись по даному законопроекту? Колеги, будь ласка, народні депутати.

Немає заперечень. Тоді ставлю на голосування наступну пропозицію.

Перше – це рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо зареєстрованого місця проживання неповнолітніх осіб на період тимчасової окупації Російською Федерацією території України (реєстраційний номер 8092 від 03.10.2022 року), поданий Кабінетом Міністрів України, включити його до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Друге – це під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України доповідачем з цього питання визначити народного депутата України, першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Ткаченка Максима Миколайовича.

Колеги, хто – за? Прошу голосувати.

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович Касай. Костянтин Іванович! Немає поки.

Сергій Вячеславович Козир.

КОЗИР С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я голосую – за.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович Касай.

КАСАЙ К.І. Я голосую – за. Але хотів зазначити, що, дійсно, і у висновку ГНЕУ там зазначається, що законопроект не зовсім відповідає базово своїй суті, це теж як би не дуже добре.

Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Іванович. Дякую.

10 голосів – за. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного питання, це законопроект другий. Це проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" щодо запровадження безкоштовного проїзду для внутрішньо переміщених осіб на період дії воєнного стану (реєстраційний номер 8020) (від 12.09.2022 року), поданий народним депутатом України Приходько та іншими народними депутатами України.

Для представлення даної законодавчої ініціативи ми запрошували на наше засідання основного ініціатора – народного депутата України Приходько Наталію Ігорівну. Чи приєдналася до нас Наталія Ігорівна?

ПРИХОДЬКО Н.І. Так, колеги, приєдналася. Добрий ранок всім! Дякую за запрошення, перший раз у вас на засіданні комітету. Якщо буде можливість, то хотіла б представити цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякуємо вам також за участь. Надаємо вам слово.

ПРИХОДЬКО Н.І. Насправді, колеги, суть мого законопроекту, який зараз ми розглядаємо, досить проста і зрозуміла: на період дії воєнного стану зробити безкоштовний проїзд для внутрішньо переміщених осіб. Такі особи, я не розкажу якийсь секрет, що потребують посиленої підтримки від держави, адже вони втратили і близьких людей, і житло, і майно, вони змушені були тікати з територій, де є обстріли, без жодних речей в більшості випадків, і тому, зрозуміло, їм треба адаптуватися на новому місці, знайти житло, роботу, відновити певні соціальні зв'язки.

Аби хоч трохи допомогти людям з цими проблемами, пропонується зробити безкоштовний проїзд для цих категорій людей. Ми всі знаємо, що багато європейських країн також зробили чимало пільг для українців, які зараз за кордоном, в тому числі і безкоштовний проїзд для біженців з України, і ця норма в деяких країнах ще до цих пір існує. Тому я думаю, що Україна також може підтримати своїх громадян українців і також це запровадити.

Я почитала уважно висновки ГНЕУ, я юрист за фахом, я розумію, там є речі, які можливо доопрацювати і необхідно до другого читання. Але я була б дуже рада, якщо б ви як комітет профільний допомогли і ми разом з вами напрацювали, скажемо, шляхом пропозицій і поправок до другого читання

той текст і ті безпосередньо, скажемо так, речі, які вони все ж таки спрацюють.

Основне зауваження ГНЕУ – це якраз є щодо фінансування. У мене таке міркування, з вами поділюся, ми знаємо, що у вересні була озвучена на Раді Безпеки ООН цифра про те, що 7 мільйонів українців виїхало за кордон. І, зрозуміло, що серед цих 7 мільйонів українців є люди, які користувалися пільгами, якраз на безкоштовний проїзд. Моє міркування таке, що якраз ці люди, які зараз не в Україні і не користуються цими пільгами, все ж таки в бюджети закладаються місцеві пільгові компенсації за безкоштовний проїзд, то ми можемо зробити певне таке або врегулювати певне таке заміщення. Тому це моя така логіка і моє таке міркування.

Якщо є якісь у вас ще пропозиції або ідеї з приводу цього, хотіла б дуже вас попросити підтримати даний законопроект до включення в порядок денний, а потім разом з вами доопрацювати після першого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Наталія Ігорівна, дякуємо за те, що сьогодні доєдналися.

Звертаю вашу увагу, колеги, що Головне науково-експертне управління у своєму висновку висловлює низку суттєвих зауважень. Так зазначає, що законодавча пропозиція не враховує вимоги чинного законодавства щодо виникнення зобов'язань держави перед підприємствами транспорту у випадку встановлення державних регульованих цін на товари та послуги в розмірі, нижчому від економічного обґрунтованого розміру. Наголошується, що відповідно до статті 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли унаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. Вказується, що всупереч заявленій у пояснювальній записці меті жодних приписів, орієнтованих саме на соціально незахищені верстви населення, якими визначені особи з інвалідністю, люди похилого віку, діти, самотні батьки та багатодітні сім'ї,

проект не містить. Звертається увага на вразливість наведеного у фінансово-економічному обґрунтуванні аргументації. Зокрема, зазначається, що наслідком реалізації проекту вочевидь має стати необхідність зменшення фінансування видатків на компенсаційні виплати за пільговий проїзд інших категорій громадян, які наразі вже здійснюються з місцевих бюджетів.

Комітет з питань реінтеграції України до Європейського Союзу визнав положення законопроекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Також ми маємо у висновку деяких центральних органів виконавчої влади, зокрема, у своїх висновках, розміщених на урядовому порталі, міститься інформація про те, що Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерство соціальної політики та Міністерство фінансів України не підтримують даний законопроект. Для можливості обґрунтування відповідних позицій ми запросили на наше засідання представників вказаних міністерств.

Запрошую до слова представника Міністерства фінансів України, якщо сьогодні ви з нами.

СІЗИК С.О. Доброго дня, шановні народні депутати! Дозвольте долучитись до обговорення поданого законопроекту. Міністерство фінансів, начальник відділу заходів соціального захисту населення Сізик Світлана Олександрівна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вам слово.

СІЗИК С.О. Ми в своєму висновку зазначили, да, дійсно, питання соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб, воно наразі є дуже актуальним і дуже болючим. Але ми підходимо все ж таки зі своєї професійної діяльності і зазначаємо про те, що наразі пільговий проїзд

відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України – це виключно видатки місцевих бюджетів. Навіть до повномасштабного вторгнення і початку війни питання було надзвичайно актуальним, тому що дуже багато нерегульованих питань і дійсно дуже велика потреба була у фінансовому забезпеченні, саме не всі місцеві бюджети були спроможні виконувати дані пільги.

На сьогодні у зв'язку з тим, що автором законопроекту пропонується поширити такий безкоштовний проїзд ще на внутрішньо переміщених осіб, ми можемо уявити, яка чисельність таких осіб потребуватиме цього соціального захисту в частині безоплатного проїзду і буде користуватися такими пільгами. Відповідно це дуже суттєве навантаження на місцеві бюджети.

Не можна тут погодитися з автором законопроекту, який в пояснювальній записці зазначив про те, що він не потребуватиме видатків з державного... додаткових видатків. Насправді це не так. Тому що компенсувати... Якщо ми даємо комусь пільгу, то хтось її має компенсувати. Відповідно місцеві бюджети повинні будуть компенсувати транспортним підприємствам ті втрати, які вони понесуть у зв'язку з тим, що будуть надавати безкоштовний проїзд дуже значній чисельності тих людей, яких вони перевозять. Це по-перше.

По-друге, ми звертаємо все ж таки увагу на те, що відповідно до 27 статті Бюджетного кодексу законопроект був поданий без оцих самих розрахунків стосовно... все ж таки не визначено, яка орієнтовна потреба в коштах буде місцевих бюджетів, повинні будуть вони додатково залучити для того, щоб реалізувати цей законопроект.

І в цілому ми зазначаємо, що такий законопроект він не може бути розглянутий нами і він не підтримується Мінфіном.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Світлано Олександрівно, скажіть, будь ласка, а ви звідки самі з якого міста, де ви народились?

СІЗИК С.О. Наразі з міста Києва.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З міста Києва. А є у вас хоч хтось із рідних чи близьких з тимчасово окупованих територій, от близькі ваші люди, з Херсона, з Луганська, з Донецька?

СІЗИК С.О. Дуже багато знайомих.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Багато знайомих. І як вони зараз, як їм? Ви спілкуєтеся з ними? Де вони, за скільки вони зараз квартиру знімають за 15 чи за 20 тисяч гривень?

СІЗИК С.О. Дивіться, тут же ж питання не в тому, за скільки вони знімають квартиру. Якщо в нас було організовано перевезення з тих регіонів... Я можу, наприклад, розповісти про свою колегу, з якою спілкуюся до моменту, коли вона виїхала з міста Донецька. Вона наразі проживає в іншому місті, виїхала з Краматорська, працює вона... ну, колега наша, скажімо так. Я з нею спілкуюся вже дуже багато років.

Інші, які виїжджали, повернулися в місто Рівне, їх там приймали в гуртожитку, вони проживали до того моменту, поки Київська область була деокупована, і повернулися на своє місце проживання. На щастя, в них з житлом все в порядку, але ж тут питання не про те саме, про що ви запитали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

СІЗИК С.О. Я не те мала на увазі, озвучуючи свою позицію. Тут же не в моїх рідних питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

ЧИЙГОЗ А.З. У мене є питання до представника Міністерства фінансів. А є, там, не знаю, якийсь обсяг цих коштів, загальна так... але приблизно, про яку суму йде мова?

СІЗИК С.О. Ну, дивіться, якщо в нас наразі зареєстровано... Ну, поперше, в нас немає останніх офіційних даних. Останні офіційні дані з приводу внутрішньо переміщених осіб, які були переміщені і отримали оцю посвідку, десь близько більше 4 мільйонів. Ну, це за нашою інформацією, я не впевнена, що вона остаточна, скажімо так.

Якщо всім цим 4 мільйонам запровадити безкоштовний проїзд, ну, наразі немає інформації стосовно остаточної цифри, яка потребуватиме, але це будуть суттєві видатки. Чому? Тому що місцеві бюджети, да, дійсно, вони планують, здійснюють свої видатки в частині пільгового перевезення, і за останніми даними, які ми збирали з приводу тих видатків, які місцеві бюджети враховують на цю програму, то там десь було близько 2 мільярдів виділені кошти з місцевих бюджетів. Знову ж таки скажу, що цифра не остаточна, тому що у зв'язку з певною обмеженістю не всі місцеві бюджети мають змогу подати таку інформацію, вона не остаточна, але десь близько того. Якщо ми запровадимо додатковий проїзд, відповідно ця сума повинна буде зрости, для того щоб забезпечити оцих додаткових людей пільговим перевезенням.

ЧИЙГОЗ А.З. Я розумію, але ж треба бути до кінця принциповими, коли ми списуємо там багатомільярдні борги окремих груп, окремих людей в бізнесі, тому тут іде мова про людей. Чому, коли про людей ми кажемо і дійсно багато з них все втратили, ми починаємо рахувати гроші, які дійсно необхідні для держави, а коли ми списуємо там по 4 і по 5 мільярдів гривень окремим бізнесменам, ми щось про людей, про їх стан не думаємо?

Дякую. Я буду голосувати – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ахтем Зейтуллаєвич.

Запрошую до слова представника Міністерства соціальної політики, якщо ви сьогодні з нами. Є представник?

ЛИТВИН Н.М. Да, є представник, Литвин Наталя Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталя Миколаївна, доброго дня! Вам слово, до 2 хвилин, будь ласка.

ЛИТВИН Н.М. Дозвольте висловити позицію від Міністерства соціальної політики. В принципі, ми підтримуємо позицію Міністерства фінансів України з даного питання, тобто законопроект не підтримуємо. Чому? Тому що законопроектом передбачено запровадження додаткових пільг для внутрішньо переміщених осіб, а саме це безоплатний проїзд в громадському транспорті таких категорій населення.

Як сказала колега, що відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України фінансування витрат на компенсаційні витрати за пільговий проїзд проводиться за рахунок місцевих бюджетів. І наша позиція така, що саме органи місцевого самоврядування повинні визначати категорії громадян, яким надавати пільги з оплати проїзду додатково до тих категорій, які мають на таке право відповідно до законодавства. А відповідно до законодавства серед внутрішньо переміщених осіб є такі категорії, які мають право відповідно до законів України: учасники бойових дій, це особи з інвалідністю, це особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, це реабілітовані особи, діти з багатодітних сімей та інші особи.

Тому вважаємо, це буде всупереч, якщо підтримати цей законопроект, то це буде всупереч законодавству. Ми цей законопроект не підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша позиція зрозуміла. Дякуємо.

Запрошуємо до слова представника Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Я так розумію, Павле Генріховичу, ви ще з нами. Вам слово.

КОЗИРЄВ П.Г. Так точно. Міністерство з питань реінтеграції підтримує за умови доопрацювання. Ми не можемо сказати, що ми не підтримуємо цю ідею. У нас зауваження теж стосується бюджетної сфери. Тут перше. Автор законопроекту написав, що воно не потребує додаткових видатків або змін до бюджетів державного і місцевих. Ми з цим не згодні. Тому в цьому питанні потрібно доопрацювати.

Плюс зауваження щодо бюджетного планування. У "Перехідних положеннях" планується ввести в дію закон через 30 днів після його оприлюднення. Щодо бюджетних процедур, безумовно, це дуже буде впливати на планування бюджетне. Тому потрібно доопрацювати і покласти в рамки тих бюджетних вимог, які прописані в Бюджетному кодексі.

За доопрацюванням в цілому ми підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, звертаю вашу увагу, що Комітет з питань бюджету не підтримує дану законодавчу ініціативу. Позиція їх також зрозуміла.

Хочу дати слово нашим колегам, членам нашого комітету. Будь ласка, Сергій Вячеславович Козир піднімав руку. І потім – Горбенко Руслан Олександрович, заступник голови комітету.

Сергію Вячеславовичу.

КОЗИР С.В. Дякую, Максиме Миколайовичу.

Я дуже коротко. Вітаю всіх колег! Дійсно, я як людина-переселенець з Донецька з 14-го року дуже, знаєте, відношуся до цього питання дуже особисто, тому що я сам через цей пройшов. І ця от незрозуміла позиція... Не зрозуміла, в чому? Що, наприклад, представник Мінфіну не знає, про які

кошти ми говоримо. Вже там представник Мінрегіону пан Павло, давайте звернемо, кажемо, що потрібно доопрацьовувати. Але вже 8 місяців іде повномасштабна війна, а 9 років вже іде війна в нашій країні, і ми досі не з вернули увагу на переселенців. У нас створено міністерство, у нас є все, але ми чомусь на це не звертаємо увагу.

Давайте звернемо увагу на переселенців, а їх вже в нас майже третина, це тільки внутрішньо переміщених, плюс є частина людей, які виїхали за кордон. Так давайте і попрацюємо з ними зі всіма, вони дійсно втратили все, я сам втратив два рази все в Донецьку, в Херсоні. І гроші, коли я чую там, у нас немає видатків, так давайте пошукаємо або про які цифри йдеться мова, можливо, потрібно доопрацювати на базі міністерства або інших відомств, на базі нашого комітету доопрацюємо і скажемо, що не кожному, а тим, хто не працює або соціально не захищеним верствам населення, або щось інше, то потрібно ж шукати можливість і підтримати цих людей.

Дякую, Максим Миколайович. Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій В'ячеславович, голосування трішки пізніше. Дякуємо за вашу позицію.

Горбенко Руслан Олександрович, будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня, шановні колеги! Дуже дякую за надане слово. Дивіться, я дуже здивований позицією і Мінфіну, і Мінсоцполітики. Тому що, по-перше, коли вони нас просять, щоб ми голосували за бюджет, то кошти на їх програми знаходяться і, в принципі, на все хватає. Але коли ми кажемо про людей, які опинилися в такому стані під час війни, то я хотів би сказати, наприклад, деякі цифри.

На УЗ було виділено 19 мільярдів гривень на закупівлю гуманітарної допомоги. З цих 19 мільярдів біля 6 мільярдів на роботу і оплату праці робітникам УЗ для того, щоб вони виконували функції, в тому числі по перевезенню як релокації підприємств, в тому числі як по перевезенню

переселенців із зони обстрілу, із прифронтових зон в більш безпечні області України, на це гроші ми знаходимо. І я ще хотів би сказати таку річ, що, колеги, ми будемо з вами такі закони приймати і пропонувати для того, щоб повернути тих переселенців, які виїхали за кордон, що Мінфін ще здивується, і будемо заставляти Мінфін знаходити на це кошти.

Тому, я думаю, що цей закон треба підтримати в першому читанні. Я думав, що буде багато правок, але треба підтримати в першому читанні за основу. І надалі вже будемо розмовляти, в тому числі із громадами, із місцевими представниками влади, чи зможуть вони, наприклад, теж прийняти участь, щоб надавати таку пільгу, як перевезення ВПО міським транспортом.

Що стосується перевезення між областями, то сто відсотків ми повинні надати таку пільгу. Щодо місцевих бюджетів, зараз там грошей достатньо. Наприклад, тільки в місті Києві на рахунках лежать 17 мільярдів неосвоєних коштів.

Тому пропоную підтримати. Думаю, що і ви всі, в нашому комітеті дуже багато переселенців, теж підтримають.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Олександрович, дякую за вашу позицію. Якщо немає більше бажаючих виступити, в принципі, мені здається, всі зрозуміли позицію представників нашого комітету.

Пропоную наступне рішення.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" щодо запровадження безкоштовного проїзду для внутрішньо переміщених осіб на період дії воєнного стану (реєстраційний номер 8020) (від 12.09.2022 року), поданий народним депутатом України Приходько та іншими народними депутатами України,

включити до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Друге. Це під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України, першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Ткаченка Максима Миколайовича.

Пропоную голосувати. Хто – за?

Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Горбенко Руслан Олександрович

ГОРБЕНКО Р.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую

Костянтин Іванович Касай. Костянтин Іванович Касай пізніше.

Сергій В'ячеславович Козир.

КОЗИР С.В. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я голосую – за.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Я підтримую, я вже казав. Але там додати треба в переліку: Автономна Республіка Крим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додамо обов'язково. Дякую вам.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович Касай, якщо повернувся. Немає.

9 голосів – за. Рішення прийнято.

Дякуємо, Наталія Ігорівна...

ЧИЙГОЗ А.З. Але він написав, Касай написав в групі, що він підтримує цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, пробачте, читаю. Да, бачу, бачу: "Мене викинуло з Zoom..." Дякую, да. "Голосую – за" написав.

Тому 10 голосів – за. Рішення прийнято одногolosно. Ахтем Зейтуллаєвич, дякую, що звернули увагу.

Продовжуємо далі. Законопроекти, з опрацювання яких комітет не є головним. Це проект Закону України про внесення змін до статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" щодо розширення підстав звільнення з військової служби деяких категорій громадян в період воєнного стану (реєстраційний номер № 8009) (від 08.09.2022 року), поданий народним депутатом України Яцик Юлією та іншими народними депутатами України. Головним комітетом з розгляду законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Шановні колеги, для представлення даної законодавчої ініціативи ми запрошували на наше засідання автора законопроекту Яцик Юлію Григорівну.

Бачу, Юлія, вас, тому вам слово до 2 хвилин. Будь ласка, слухаємо вас.

БОЙКО Ю.А. Пане Максим, я вибачаюся, я – за. Я пішов проводити засідання фракції. Вибачайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовилися.

БОЙКО Ю.А. Запишіть голос "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. По всім питанням залишившимся?

БОЙКО Ю.А. Да, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

БОЙКО Ю.А. Як ти скажеш, так я голосую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович. Гарного дня.

ЯЦИК Ю.Г. Доброго дня, колеги! Дуже гарно сьогодні у вас проходить комітет, тому мені дуже приємно представити свій законопроект.

Дивіться, дуже коротко. Ми вже прийняли закон і він вже не законопроект, а закон чинний, яким надали право відстрочки у мобілізації особам, які втратили своїх близьких родичів під час збройної агресії Російської Федерації. Близькими родичами в даному випадку вважаються чоловік, дружина, батьки, мати, батько, діти або рідний брат чи сестра.

Чим мотивований був той законопроект? Тим, що людина у стані сильного душевного хвилювання фактично не спроможна адекватно вести себе, адекватно захищати, виконувати свій громадянський обов'язок, захищати країну, і для цього ми надали право відстрочки у мобілізації поряд з іншим переліком деяких посад і таке інше. Однак на сьогодні до мене як депутата-мажоритарника, чий округ фактично знаходиться на лінії проведення бойових дій, звертаються люди, в тому числі військовослужбовці, які під час цієї збройної агресії втратили своїх близьких родичів. Звертаються з тим проханням, що, наприклад, залишилася одна мати, вона потребує догляду, інших дітей немає, син воює, батько загинув. І мати в стані такому душевному, вона постійно телефонує синові і каже про те, що я одна там, ти мене покинув, ти ось там. І він, перебуваючи на лінії вогню, захищаючи свою країну, він фактично на такій розтяжці, як то кажуть. Він не може бути спокійним, виваженим, чітким. Він не може контролювати свої дії як військовослужбовець.

Тому цей законопроект був призваний фактично урівняти права тих осіб, які були мобілізовані або підписали контракт, уклали контракт і пішли захищати нашу країну, з тими, які потенційно можуть бути мобілізовані, бо

для них ці одні і ті ж обставини, вони на них впливатимуть фактично однаково.

І крім того, це не обов'язкова умова для розірвання контракту чи звільнення по мобілізації, а за бажанням такої особи. Якщо військовослужбовець здатен адекватно і виважено виконувати свої функції по забезпеченню безпеки нашої держави, то він, звісно, не буде користуватися таким правом. Але якщо особа в силу певних причин ґрунтовних і об'єктивних не може це робити, то ми надаємо таке право відповідно до цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Григорівно, пробачте, дякуємо вам. У нас, ви знаєте, є час, треба поспішати. Ви розумієте.

ЯЦИК Ю.Г. Одну хвилину, пів хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г. ГНЕУ зауважив у своєму висновку, що основною буде позиція Міноборони. Міноборони, як ми бачимо на сайті, підтримало цей законопроект і вважає за доцільним внесення таких змін.

Тому я, колеги, прошу вас підтримати його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за участь, за вашу позицію.

Ми запрошували на наше засідання представника Міністерства оборони України. І якщо є присутній представник Міноборони, будь ласка, хвилинка, вам слово. Хто є сьогодні з нами?

БАБІЧ В.В. Доброго дня, шановний Максиме Миколайовичу, шановні народні депутати! Бабіч Віталій Васильович, представник Міністерства оборони.

Так, дійсно, Міністерство оборони підтримує зазначений законопроект, про що у своєму листі написали до комітету Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Конкретно. Чітко. Дякуємо.

БАБІЧ В.В. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гарного дня.

Також хочу повідомити, що Міністерство фінансів України та Державна прикордонна служба України підтримують даний законопроект.

Колеги, чи є ще бажані висловитись з приводу цього законопроекту? Немає.

Перед прийняттям рішення від себе додам, що проект закону є дійсно актуальним та важливим з огляду на необхідність забезпечення принципу справедливості та врахування інтересів військовослужбовців, близькі родичі яких загинули або пропали безвісти під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України.

Тому, враховуючи, що наш комітет не є головним з опрацювання даного законопроекту, пропонується наступне рішення комітету. Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" щодо розширення підстав звільнення з військової служби деяких категорій громадян в період воєнного стану (реєстраційний номер 8009 від 08.09.2022 року), поданий народним депутатом України Яцик та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Хто – за, колеги?

Бойко Юрій Анатолійович – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костянтин Іванович Касай. Немає ще.

Сергій В'ячеславович Козир.

КОЗИР С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Петрович Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я голосую – за.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Неллі Іллівна Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Неллі Іллівна.

9 голосів – за з 10. Рішення прийнято.

Юлія, дякуємо вам за участь. Гарного дня!

ЯЦИК Ю.Г. Дякую вам, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до розділу "Різне" – останнє питання порядку денного. Я знаю, що дуже готувалися наступні наші гості, але є відразу прохання: до 10 хвилин, будь ласка, якщо можливо. Це питання про діяльність Дослідницької служби Верховної Ради України.

Колеги, відповідно до розпорядження Голови Верховної Ради України № 438 від 11 серпня 2022 року при Верховній Раді України було утворено Дослідницьку службу. Відповідно до затвердженого положення Дослідницька служба здійснюватиме науково-дослідницьке та інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів, народних депутатів України, депутатських фракцій, депутатських груп у Верховній Раді України.

Разом з тим, з метою більш детального ознайомлення народних депутатів, членів комітету з її діяльності до нас сьогодні приєдналися представники Дослідницької служби, які коротко розкажуть нам про основні можливості, переваги, функціонал. Хочу зазначити, що ми мали змогу попередньо ознайомитися з відповідними презентаційними матеріалами, які вам були заздалегідь надіслані.

Запрошую до слова керівника Дослідницької служби Ваолевську Лесю Анатоліївну. Дякуємо за участь. Слухаємо уважно.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Доброго дня, шановні народні депутати, присутні! Дякуємо, шановний головуючий, за можливість виступити на засіданні комітету. Ми до 10 хвилин справимося із поставленою задачею.

Я хочу представити присутніх. Справа біля мене Ірина Олександрівна Костицька – завідувач відділу з питань гуманітарної та соціальної політики; зліва також Ірина Олександрівна Гуменюк – заступник завідувача відділу. Наша служба створена нещодавно, у нас в структурі є відділи відповідні і от саме за вашим комітетом закріплений даний відділ з питань гуманітарної та соціальної політики, тому вони і представляють. А ще у нас в структурі є тренінговий центр, ми також про нього трішки пізніше скажемо, його представляє заступник керівника відділу Тетяна Анатоліївна Федоренко.

Хоч ми нещодавно створені, ми десь були зареєстровані 24 серпня цього року, нам лише 2,5 місяці, але ми хочемо тісно співпрацювати і з комітетом, і з депутатами, тому що саме комітет і депутати – це основні замовники наших послуг. Тобто ми відповідно хочемо співпрацювати, хочемо сприяти вам у ваші діяльності і маємо для цього потенціал, і відповідно можливості.

Тому я передаю слово Ірині Олександрівні, вона декілька слів про діяльність відділу скаже.

ГУМЕНЮК І.О. Доброго дня, шановні присутні! Як сказала Леся Анатоліївна, напрями діяльності відділу охоплюють предмет відання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, нацменшин і міжнаціональних відносин. Комітет є суб'єктом звернення до Дослідницької служби. Ми за зверненням комітету готуємо парламентські дослідження, аналітичні записки з питань порівняльного законодавства та оглядове досє. У ситуація, коли комітет

визначений головним з питання опрацювання законопроекту, ви також можете звертатися до нашої служби, до Дослідницької служби з тим, щоб ми готували пропозиції до законопроектів.

Я не буду детально зупинятися на загальній характеристиці, обсязі та строків підготовки тих матеріалів, які ми для вас готуємо. Вони всі розміщені... Ця інформація розміщена в нашому положенні. Положення відповідно знаходиться на вебсайті Верховної Ради України.

Єдине, що я хочу зазначити, що формою звернення до нас є... Форма звернення розміщена в СЕДО (це система електронного документообігу). Вчора з вашим колегою із секретаріату вже перший такий, так би мовити, зробили пробний варіант звернення по законопроекту. І цей документ вже є в роботі у нас.

Хочу ще звернути увагу на те, що ми просили зазначити обов'язково контактну інформацію. Це буде сприяти оперативній роботі і покращить нашу з вами співпрацю.

Це дуже коротко. В принципі, в презентації ви зможете більш детально прочитати про ті матеріали інформаційно-аналітичні, які наш відділ буде готувати, я сподіваюся, в плідній співпраці для вашого комітету.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Дякуємо.

Тобто ви зрозуміли, що ми тільки перше звернення від вас отримали, у той час як з інших комітетів за нашу діяльність вже надійшло багато звернень. Тому ми і презентуємо нашу діяльність на комітетах, тому що ми можемо вам допомогти. Ми можемо допомогти надавати аналітичні матеріали для підготовки до брифінгів, аналізувати проекти законів, які до вас надходять, висловлювати паралельну думку, ГНЕУ – свою, а ми можемо висловлювати свою думку. Ви можете отримати ще одне альтернативне пояснення вашої позиції чи не вашої позиції і так далі.

Тому ще, будь ласка, декілька слів заступник керівника тренінгового центру. Будь ласка.

ФЕДОРЕНКО Т.А. Доброго дня, шановні народні депутати! Я дуже стисло. Тренінговий центр здійснює професійне навчання або підвищення кваліфікації народних депутатів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пробачте, будь ласка, трішки ближче підійдіть до мікрофончику. Дякую.

ФЕДОРЕНКО Т.А. Тренінговий центр здійснює професійне навчання або підвищення кваліфікації народних депутатів України, ваших помічників і консультантів і працівників Апарату Верховної Ради України. Підвищення кваліфікації здійснюється за заочною, дистанційною і змішаною формою навчання.

Ми дуже прагнемо, аби навчання для вас було і корисним, і приємним. Тому ми розробили разом з експертами Дослідницької служби анкету, і будемо дуже вас просити, щоб ви відповіли і дали нам зворотній зв'язок. За результатами цього анкетування буде визначено пріоритетні напрями підвищення кваліфікації і враховано ту тематику при розробці програм.

Дякую.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Дякуємо. Дивіться, ми вам зашлемо два листи. Перший лист стосуватиметься документу, який називається "концепція". Ми маємо право готувати за власною ініціативою таку концепцію розвитку галузевого законодавства. Ми на 2023 рік плануємо свою діяльність, ми маємо готувати. Але ми просимо вас подати ваші пропозиції, що б ви хотіли бачити. Тобто ми хочемо готувати концепцію, не просто підготували – і викинули, а щоб вона була корисною для комітету, щоб той матеріал, який ми там будемо надавати: порівняльний, пропозиції до законодавства і так далі, - був корисний. Тому просимо вас, ми зашлемо лист з приводу цієї концепції, і ми там написали, які напрямки вас цікавлять, щоб ви нам

відповіли. І ми сплануємо свою діяльність з урахуванням ваших пропозицій на наступне засідання.

Те ж саме стосується тренінгів, курсів і так далі. Ви отримаєте ще один лист, де будуть анкети, заповните, і ми хочемо, щоб народні депутати позначили, що вони хочуть бачити. Ми заплануємо на наступний 2023 рік знову ж таки тренінги, семінари, курси, які саме цікавлять вас.

Тому ми надіємося на співпрацю. В слайдах є контактна наша інформація. Будь ласка, звертайтеся, завжди будемо раді бачити. Якщо у вас виникатимуть питання, можете запросити нас офлайн на засідання вашого комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Із задоволенням, із задоволенням.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Якщо є запитання, готові відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз запитаємо у колег, чи є запитання. Дякую вам. Вважаю, що Дослідницька служба – це вагомий елемент для підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України. Буквально вчора ми вже направили своє перше звернення, про яке ви зараз казали, до Дослідницької служби. І сподіваюсь, що вже незабаром ми побачимо перші результати співпраці нашого комітету з такою важливою установою. Ще раз вам усім дякую.

Колеги, якщо є питання, давайте задамо або почекаємо ще от ці листи, і після ознайомлення з ними тоді почнемо більш активніше з вами співпрацювати. Ще раз дуже дякуємо. І гарного дня вам.

А ми, колеги, на сьогодні порядок денний вичерпали. Чи є в когось ще якась інформація, якою ви би хотіли поділитися із членами нашого комітету? Якщо є, будь ласка. Немає.

Тоді, колеги, якщо немає пропозицій, засідання оголошую закритим. Усім тихого мирного дня. Дякую.